

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра теорії права та кримінально-процесуальної діяльності факультету правоохоронної діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Пдб 12.3 «СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ»**

ОПП «Правоохоронна діяльність»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 26 Цивільна безпека

Спеціальність: 262 Правоохоронна діяльність

Кваліфікація: бакалавр правоохоронної діяльності

Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Соціальне забезпечення військовослужбовців та працівників правоохоронних органів», є вибірковою для вивчення ОПП «Правоохоронна діяльність». Вивчається протягом 3-го семестрів на кафедрі Теорії права та кримінально-процесуальної діяльності.

Мета вивчення навчальної дисципліни – є формування у курсантів системи знань з правового регулювання соціально-забезпечувальних правовідносин в Україні, забезпечення оволодіння особливостями, принципами і організацією пенсійного забезпечення військовослужбовців та працівників правоохоронних органів, порядком та підставами призначення і виплати різних видів допомог, механізмом здійснення соціального обслуговування, надання пільг тощо, а також формування у курсантів умінь та навичок щодо проведення аналізу міжнародно-правових документів; складання процесуальних документів відповідно до вимог міжнародно-правових актів; застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни – вивчення навчальної дисципліни «Соціальне забезпечення військовослужбовців та працівників правоохоронних органів» є: набуття курсантами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог соціального забезпечення військовослужбовців та працівників правоохоронних органів, аналіз та узагальнення судової практики в сфері права соціального забезпечення та розвиток навичок самостійного вирішення практичних проблем у сфері соціального забезпечення.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- основні положення, які визначають суть, зміст і механізм функціонування даної галузі;
- методи правового регулювання соціально-забезпечувальних відносин у відповідності до чинного законодавства;
- зміст основних інститутів права соціального забезпечення; правовий статус суб'єктів;
- сферу дії законодавства про соціальне забезпечення та тенденції його розвитку в сучасних умовах;
- структуру, повноваження та обов'язки державних органів, що здійснюють соціальне забезпечення;
- правові засади, форми та методи державної регулятивної діяльності в соціально-забезпечувальних відносинах;
- державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення;
- особливості пенсійного забезпечення військовослужбовців та працівників правоохоронних органів;
- види та порядок надання державних соціальних допомог і соціального обслуговування військовослужбовцям та працівникам правоохоронних органів;

вміти:

- орієнтуватись в системі національного, міжнародно-правового законодавства та в судовій практиці;

- самостійно вирішувати практичні завдання, керуючись чинним законодавством;
- застосовувати отримані знання та вміння у подальшій практичній діяльності.
- аналізувати різні види соціально-забезпечувальних правовідносин;

ознайомитись:

- з основними тенденціями та перспективами розвитку даної галузі права;
- особливостями функціонування окремих правових інститутів;
- з судовою практикою застосування норм права соціального забезпечення;
- порядком здійснення міжнародного співробітництва в соціального забезпечення.

ВИКЛАДАЧІ:

Доцент кафедри теорії та історії держави та прав та приватно-правових дисциплін кандидат педагогічних наук, доцент Тетяна ІВАШКОВА,
e-mail: geliodor_tatt@ukr.net.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні класи (502-512, 517.).

1. Право соціального забезпечення України : підручник / [Пилипенко П. Д. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. 4-те вид., перероб. і допов. Київ : Ін Юре, 2014. 476 с.
2. Право соціального забезпечення в Україні: підручник / Т. А. Занфірова, М. І. Іншин, С. М. Прилипко та ін.; за заг. ред. Т. А. Занфірової, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. 2-ге вид. перероб. і доповн. Х. : ФІНН, 2012. 640 с.
3. Право соціального забезпечення в Україні : підручник / [О. М. Ярошенко та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2015. 455 с.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин															Форми підсумкового контролю										
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік					
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	модульний контроль	підсумковий контроль	-----	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів					розрахункове завдання	курсова робота	ІРГР	-----	
4	8	5	150	40	12			12		12				4		40	40								70		+	
Усього за дисципліну			150	40	12			12		12				4		40	40								70		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН3.5; МН3.6; МН3.9.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК1.3; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
Фахові компетентності спеціальності		
СК-3	Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
СК-4	Здатність до критичного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
СК-5	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
СК-6	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	МК2.1; МК2.4; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.
СК-10	Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.	МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2; МК4.3.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
РН-3	Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	МН1.1; МН 1.2; МН1.3; МН2.2; МН3.5; МН 3.5; МН3.9	МК1.2; МК1.3; МК2.4; МК2.8; МК 3.1; МК3.2; МК4.1; МК4.2.
РН-10	Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН3.4; МН3.5; МН3.9	МК1.3; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК 3.2; МК4.1; МК4.2.
РН-11	Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	МН1.1; МН 1.2; МН1.3; МН 3.4; МН3.5; МН3.9	МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.1; МК 3.2; МК4.1; МК4.2.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ з.п.	Найменування тем	Кількість годин	Номер, вид заняття та кількість годин			Місяці	Номери тем, заняття та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3			
1.	Поняття, принципи та джерела права соціального забезпечення	6	Л2	Сз2	Пз2	1	1/1 Л (2); 1/2 Сз (2); 1/3 Пз (2);	6
2.	Правовідносини із соціального забезпечення	6	Л2	Сз2	Пз2	2	2/1 Л(2); 2/2 Сз (4); 2/3 Пз (2); 3/1Л(2);	8
3.	Організаційно-правові форми соціального забезпечення	6	Л2	Сз2	Пз2	3	3/2 Сз (2); 3/3 Пз (2); 4/1Л(2); 4/2 Сз (2);	8
4.	Пенсійне забезпечення	6	Л2	Сз2	Пз2	4	4/3 Пз (2); 5/1Л(2); 5/2 Сз (2); 5/3 Пз (2);	8
5.	Страхові допомоги	6	Л2	Сз2	Пз2	5	6/1Л(2); 7/2 Сз (2); 6/3 Пз (2);	6
6.	Соціальні пільги та допомоги	6	Л2	Сз2	Пз2	6	ДЗ=4	4
7.	Соціальне обслуговування							
8.	Диференційований залік	4	Дз					

Умовні скорочення:

Лекція – Л; Семінарське заняття – Сз; Практичне заняття – Пз; Диференційований залік - Дз

Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Сз2

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ тем и	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання заняття	Література
1	2	3	4	5	6
<i>4 курс</i>					
<i>8 семестр</i>					
1			16	ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ, ПРИНЦИПИ ТА ДЖЕРЕЛА ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.	
	1	лекція	2	Заняття 1. Право соціального забезпечення як галузь національного права України. 1. Поняття, предмет та методи права соціального забезпечення. 2. Принципи права соціального забезпечення. 3. Джерела права соціального забезпечення України, форми їх вираження.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.6]; [1.7]; [1.8]; [1.11]. [2.1] ст. 9-47; [2.2] ст. 15-108. [3.30] ст. 11-102; [3.28] ст. 7-63; [3.27] ст. 172-273.
		самостійна робота	10	1. Право людини на соціальний захист як суб'єктивне право особи. 2. Співвідношення понять соціальне забезпечення та соціальний захист. 3. Значення рішень Конституційного Суду України та керівних роз'яснень Пленуму ВСУ для однакового застосування чинного законодавства про соціальне забезпечення.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Поняття права соціального забезпечення та його місце в системі права України. 1. Поняття і предмет права соціального забезпечення. 2. Методи права соціального забезпечення. 3. Поняття і класифікація принципів права соціального забезпечення. 4. Поняття і особливості джерел права соціального забезпечення.	
	3	практичне заняття	2	1. Перевірка теоретичної підготовки: 1.1. Конституційні гарантії здійснення права на соціальний захист в Україні. 1.2. Класифікація джерел права соціального забезпечення. 1.3. Дія нормативно-правових актів, які є джерелами соціального забезпечення, у часі, просторі та за категоріями громадян. 2. Вирішення ситуативних завдань.	

2			16	ТЕМА 2. ПРАВОВІДНОСИНИ ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
	1	лекція	2	Заняття 1. Правовідносини у сфері соціального захисту та їх суб'єкти. 1. Поняття, ознаки та особливості правовідносин із соціального забезпечення. 2. Види правовідносин соціального забезпечення. 3. Суб'єкти та об'єкти правовідносин із соціального забезпечення. 4. Зміст соціально-забезпечувальних правовідносин.	1.8; [1.13]; [1.14. [2.1] ст. 46-71; [2.2] ст. 109-214; [3.16] ст. 102-164; [3.20] ст. 63-85.
	самостійна робота	10	1. Фізичні особи як учасники соціально-забезпечувальних правовідносин. 2. Уповноважені державою органи та організації як суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин.		
	2	семінар	2	Заняття 2. Соціальні стандарти в системі соціального забезпечення. 1. Поняття, система та класифікація державних соціальних стандартів. 2. Державні соціальні гарантії, порядок їх визначення та затвердження. 3. Стандарти соціального захисту в міжнародних правових актах.	
	3	практичне заняття	2	1. Перевірка теоретичної підготовки: 1.1. Фізичні та юридичні особи як учасники соціально-забезпечувальних правовідносин. 1.2. Недержавні установи як суб'єкти правовідносин у сфері соціального забезпечення. 2. Вирішення ситуативних завдань.	
3			16	<i>ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ</i>	
	1	лекція	2	Заняття 1. Основні організаційно-правові форми соціального забезпечення 1. Поняття та види організаційно-правових форм соціального забезпечення. 2. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування як основна організаційно-правова форма соціального забезпечення. 3. Недержавне соціальне страхування.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.6]; [1.7]; [1.8]; [1.11]. [2.1] ст. 9-47; [2.2] ст. 15-108. [3.30] ст. 11-102; [3.28] ст. 7-63; [3.27] ст. 172-

		самостійна робота	10	1. Поняття та види соціального ризику. 2. Поняття, групи інвалідності. Порядок встановлення інвалідності. 3. Поняття безробіття (часткового безробіття).	273.
	2	семінар	2	Заняття 2. Соціальне страхування як основна організаційно-правова форма соціального забезпечення 1. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. 2. Страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. 3. Страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання. 4. Страхування на випадок безробіття.	
	3	практичне заняття	2	1. Перевірка теоретичної підготовки: 1.1. Поняття, принципи і види загальнообов'язкового державного соціального страхування. 1.2. Непрацездатність як соціальний ризик. Види непрацездатності. 1.3. Соціальний ризик, страховий ризик і страховий випадок. 2. Вирішення ситуативних завдань.	
4			56	<i>ТЕМА 4. ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.</i>	
	1	лекція	2	Заняття 1. Система страхового пенсійного забезпечення. 1. Страхові пенсії за законодавством України. 2. Пенсійне забезпечення за солідарною пенсійною системою 3. Умови призначення пенсій у накопичувальній пенсійній системі. 4. Загальні умови призначення пенсій у недержавній пенсійній системі.	[1.1]; [1.2]; [1.8]; [1.15]; [1.18]; [1.23]; [1.26]; [1.27]; [1.28]; [1.33]. [2.1] ст. 76-91; [2.2] ст. 248-316;
		індивідуальна робота (реферат)	40	Виконання реферату за заданою тематикою	[3.5] ст. 107-142; [3.25] ст. 7-9.

		самостійна робота	10	<p>1. Поняття трудового стажу, його види та значення в праві пенсійного забезпечення</p> <p>2. Види трудової діяльності, що зараховується до стажу роботи, який дає право на трудову пенсію.</p> <p>3. Докази трудового стажу. Порядок підтвердження стажу роботи при призначенні пенсії.</p>	
	2	семінар	2	<p>Заняття 2. Пенсійне страхування та пенсійне забезпечення в Україні.</p> <p>1. Пенсії в солідарній системі.</p> <p>2. Пенсійні виплати за рахунок коштів накопичувального фонду.</p> <p>3. Змішані умови пенсійного забезпечення окремих категорій осіб.</p>	
	3	практичне заняття	2	<p>1. Перевірка теоретичної підготовки:</p> <p>1.1. Поняття трудового стажу, його види та значення в праві пенсійного забезпечення.</p> <p>1.2. Види трудової діяльності, що зараховується до стажу роботи, який дає право на трудову пенсію.</p> <p>1.3. Види пенсійних виплат і соціальних послуг за рахунок коштів Пенсійного фонду.</p> <p>2. Вирішення ситуативних завдань.</p>	
5			16	ТЕМА 5. СТРАХОВІ ДОПОМОГИ.	
	1	лекція	2	<p>Заняття 1. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.</p> <p>1. Поняття та загальна характеристика соціального страхування на випадок безробіття.</p> <p>2. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням.</p> <p>3. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання.</p>	<p>[1.2]; [1.8]; [1.21]; [1.35].</p> <p>[2.1] ст. 114-142; [2.2] ст. 372-396; [2.3] ст. 35-74; [2.4] ст. 316-337; [2.5] ст. 137-159.</p> <p>[3.11] ст. 100-107; [3.30] ст. 142-151.</p>

		самостійна робота	10	1. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. 2. Право громадян на матеріальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.	
	2	семінар	2	Заняття 2. Непрацездатність як соціальний ризик. 1. Поняття та загальна характеристика соціального страхування на випадок безробіття. 2. Суб'єкти та об'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. 3. Допомога по безробіттю та умови її призначення.	
	3	практичне заняття	2	1. Перевірка теоретичної підготовки: 1.1. Збір на обов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. 1.2. Обчислення страхового стажу для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності. 1.3. Порядок і строки проведення страхових виплат Фондом соціального страхування. 2. Вирішення ситуативних завдань.	
6			16	ТЕМА 6. СОЦІАЛЬНІ ПІЛЬГИ ТА ДОПОМОГИ.	
	1	лекція	2	Заняття 1. Державна соціальна допомога. 1. Державна допомога сім'ям з дітьми. 2. Державна соціальна допомога у зв'язку з малозабезпеченістю. 3. Допомоги у зв'язку з інвалідністю. 4. Житлові субсидії.	[1.6]; [1.8]; [1.29]; [1.36]; [1.38]; [1.39]. [2.1] ст. 337-402; [2.2] ст. 159-211; [2.3] ст. 262-341; [3.10] ст. 151-216; [3.15] ст. 3-69.
		самостійна робота	10	1. 2. Допомоги малозабезпеченим сім'ям. 3. Відмова у наданні допомоги малозабезпеченим сім'ям. 4. Допомоги інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам. 5. Допомога малозабезпеченій особі, яка проживає разом з інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу, котрий за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за ним.	

				6. Допомога на поховання як вид державної соціальної допомоги.	
	2	практичне заняття	2	<p align="center">Заняття 2. Державні соціальні пільги.</p> 1. Поняття, ознаки та види соціальних пільг. 2. Соціальні пільги інвалідам, ветеранам праці та особам похилого віку, ветеранам війни, особам, які постраждали внаслідок нацистських переслідувань. 3. Соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. 4. Соціальний захист біженців. 5. Соціальний захист жертв політичних репресій.	
	3	практичне заняття	2	1. Перевірка теоретичної підготовки: 1.1. Форми і види державної соціальної допомоги. 1.2. Органи, що призначають державні допомоги. Джерела виплат. 1.3. Медична допомога як вид соціальної допомоги. 1.4. Статус ветеранів військової служби та учасників антитерористичної операції. Їх соціальний захист. 2. Вирішення ситуативних завдань.	
7			10	ТЕМА 7. СОЦІАЛЬНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ.	
		самостійна робота	10	1. Поняття і види соціальних послуг та форми їх надання. 2. Соціальні послуги центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. 3. Соціальні послуги для бездомних громадян та безпритульних дітей. 4. Соціальне обслуговування осіб похилого віку та інвалідів.	[1.2]; [1.8]; [1.37]. [2.1] ст. 403-457; [2.2] ст. 428-440; [2.4] ст. 368-396; [3.15] ст. 43-108.
		Диференційований залік	4		
		Разом за 8 семестр	150		
		Разом за 4 курс	150		
		Усього за дисципліну	150		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
- 1.2. Основи законодавства країни про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 14 січня 1998 р. № 16/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1998. № 23. Ст. 121 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80>
- 1.3. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листопада 1992 № 2801-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 4. Ст. 19 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
- 1.4. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21. Ст. 135 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>
- 1.5. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 48. Ст. 409 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>
- 1.6. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 5. Ст. 21 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>
- 1.7. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 р. № 540/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1998. № 50. Ст. 302 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>
- 1.8. Про державну службу: Закон України від 16.12.1993 р. № 3723-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 52. Ст. 490 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3723-12>
- 1.9. Про державну службу: Закон України від 17.12.2011 р. № 4050-VI // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 26. Ст. 273
- 1.10. 220 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4050-17>
- 1.11. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам: Закон України від 16.11.2000 р. № 2109-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. № 1. Ст. 2. . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2109-14>
- 1.12. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 р. № 1768-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. 2000 № 35. Ст. 290 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>
- 1.13. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам: Закон України від 18.05.2004 р. № 1727-ІV // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 33-34. Ст. 404 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1727-15>
- 1.14. Про дипломатичну службу: Закон України від 20.09.2001 р. № 2728-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 5. Ст. 29 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3334-15>
- 1.15. Про житловий фонд соціального призначення: Закон України від 12.01.2006 р. № 3334-ІV // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 19. Ст. 159 . URL:
- 1.16. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-ІV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 49-51. Ст. 376 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>
- 1.17. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення: Закон України від 02.03.2015 р. № 213-VII // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 22. Ст. 145 . URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/213-19>
- 1.18. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 22. Ст. 171 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>

- 1.19. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. № 5067-VI // Офіційний вісник України. 2012. № 63. Ст. 2565 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>
- 1.20. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23.09.1999 р. № 1105–XIV (в редакції Закону № 77-VIII від 28.12.2014 р.) // Вісник Верховної Ради України. 2015. № 11. Ст.75 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
- 1.21. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи: Закон України від 8.07.2011 р. № 3668-VI // Відомості Верховної Ради України. 2012. № 12-13. Ст. 82 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3668-17>
- 1.22. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 26.06.1997 року № 400 // Відомості Верховної Ради України. 1997. № 37. Ст. 237 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/400/97-%D0%B2%D1%80>
- 1.23. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 2-3. Ст. 11 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
- 1.24. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 50. Ст. 540 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
- 1.25. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 3. Ст. 25.
- 1.26. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 47. Ст. 372 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>
- 1.27. Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності: Закон України від 22.06.2013 р. № 5026-VI // Відомості Верховної Ради України. 2013. № 22. Ст. 216 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5026-17>
- 1.28. Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей: Закон України від 02.06.2005 р. № 2623-IV // Відомості Верховної Ради України. 2005. № 26. Ст. 354 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2623-15>
- 1.29. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. № 875-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 21. Ст. 252 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
- 1.30. Про основи соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні : Закон України від 16.12.1993 р. № 3721-XII // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 4. Ст. 18 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3721-12>
- 1.31. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XI (у ред. Закону України від 21.11.2002 р № 229-IV) // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 49. Ст. 668; 2003. № 2. Ст. 10 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
- 1.32. Про пенсії за особливі заслуги перед Україною: Закон України від 01.06.2000 р. № 1767-111 // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 35. Ст. 289 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1767-14>
- 1.33. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України від 09.04.1992 р. № 2262-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. Ст. 399 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2262-12>
- 1.34. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1788-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 3. Ст. 10 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>
- 1.35. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.09.1999 р. № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 348 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/966-14>
- 1.36. Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 р. № 789-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 53. Ст. 793 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1789-12>
- 1.37. Про прокуратуру: Закон України від 05.11.1991 р. № 789-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 53. Ст. 793 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1789-12>

- 1.38. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII // Офіційний вісник України. 2014. № 87. Ст. 2471 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
- 1.39. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 5 липня 1999 р. № 966-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 38. Ст. 397 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>
- 1.40. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України від 6.10.2005 р. № 2961-IV // Відомості Верховної Ради України. 2006. № 2. Ст. 36 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>
- 1.41. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20 грудня 1991 року № 2011-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 15. Ст. 190 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
- 1.42. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. № 966-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 45. Ст. 358 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/966-15>
- 1.43. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17.03.2011 р. № 3160-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 380 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3160-17>
- 1.44. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21.06.2001 р. № 2558-III // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 42. Ст. 213 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>
- 1.45. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22. 10. 1993 р. № 3551-XII // Відомості Верховної Ради України. 1993. № 45. Ст. 425 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3551-12>
- 1.46. Про статус гірських населених пунктів: Закон України від 15. 02. 1995 р. № 56/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 9. Ст. 58 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/56/95-%D0%B2%D1%80>
- 1.47. Про статус і соціальний захист осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 28. 02. 1991 р. № 796-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 16. Ст. 200 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/796-12>
- 1.48. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР (в редакції Закону № 2745-III від 4 жовтня 2001 р.) // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 7. Ст. 50 . URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
- 1.49. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. **2016, № 31, ст.545** . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
- 1.50. Положення про Державну службу зайнятості : затверджено Указом Президента України від 16.01.2013 р. № 19/2013 // Офіційний вісник України. 2013. № 5. Ст. 153 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/19/2013>
- 1.51. Про заходи щодо впровадження персоніфікованого обліку відомостей у системі обов'язкового державного пенсійного страхування: Указ Президента України від 4 травня 1998 року №401 // Урядовий кур'єр. 1998. № 89-90 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/401/98>
- 1.52. Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР : Постанова Верховної Ради України від 12.09.1991 р. № 1545-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 46. Ст. 621 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1545-12>
- 1.53. Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р. № 1232 // Офіційний вісник України. 2011. № 94. Ст. 3426 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1232-2011-%D0%BF>
- 1.54. Загальне положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 р. № 573 // Офіційний вісник України. 2013. № 66. Ст. 2381 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/573-2013-%D0%BF>

- 1.55. Перелік професійних захворювань: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2000 р. № 1662 // Офіційний вісник України. 2000. № 45. Ст. 1940 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF>
- 1.56. Положення про індивідуальну програму реабілітації інваліда: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 р. № 757// Офіційний вісник України. 2007. № 39. Ст. 1547 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/757-2007-%D0%BF>
- 1.57. Положення про медико-соціальну експертизу: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1317 // Офіційний вісник України. 2009. № 95. Ст. 3265 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF>
- 1.58. Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 3.12.2009 р. № 1317 // Офіційний вісник України. 2009. - № 95. Ст. 3265 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF>
- 1.59. Порядок обчислення стажу державної служби: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 20.06.2012 р. № 559 // Офіційний вісник України. 2012. № 47. Ст. 1844 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/283-94-%D0%BF>
- 1.60. Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1751 // Офіційний вісник України. 2001. № 52. Ст.2365 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/250-2003-%D0%BF>
- 1.61. Порядок призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги: постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2004 р. № 558 // Офіційний вісник України. 2004. № 17. Ст. 1188 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/558-2004-%D0%BF>
- 1.62. Порядок проведення витрат на поховання у разі смерті потерпілого від нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2001 р. № 826 // Офіційний вісник України. 2001. № 29. Ст.1313 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/826-2001-%D0%BF>
- 1.63. Порядок регулювання тарифів на платні соціальні послуги: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 09.04.2005 р. № 268 // Офіційний вісник України. 2005. № 15. Ст.759 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/268-2005-%D0%BF>

2. Базова

- 2.1 Право соціального забезпечення України : підручник / [Пилипенко П. Д. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. 4-те вид., перероб. і допов. Київ : Ін Юре, 2014. 476 с.
- 2.2 Право соціального забезпечення в Україні: підручник / Т. А. Занфірова, М. І. Іншин, С. М. Прилипко та ін.; за заг. ред. Т. А. Занфірової, С. М. Прилипка, О. М. Ярошенка. 2-ге вид. перероб. і доповн. Х. : ФІНН, 2012. 640 с.
- 2.3 Право соціального забезпечення в Україні : підручник / [О. М. Ярошенко та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук О. М. Ярошенка; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2015. 455 с.

3. Допоміжна

- 3.1 Актуальні проблеми теорії трудового права та права соціального забезпечення [Текст] : монографія / [Чанишева Г. І. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України Г. І. Чанишевої ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Фенікс, 2015. 328 с.
- 3.2 Андрушко А. В. Законодавство про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності / А. В. Андрушко // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права . 2004. № 1-2. С. 244-246. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2004_1-2_43.pdf

- 3.3 Антіпов О.М. Функціонування системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні / О.М.Антіпов, О.О. Недобєга // Часопис економічних реформ №3(7). 2012. С.46-50.
- 3.4 Благодир А. До питання про теоретичні конструкції в науці права соціального забезпечення / А. Благодир // Вісник Львівського університету. Сер. : Юридична. 2013. Вип. 58. С. 225-232. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vlnu_yu_2013_58_34.pdf
- 3.5 Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 663 с.
- 3.6 Бомбергер І. Л. До питання про поняття «Спеціальна пенсія» / І. Л. Бомбергер // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України . 2009. Вип. 21. С. 146-155. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apvchzu_2009_21_23.pdf
- 3.7 Булкат Л. Змістовна визначеність конституційних понять «соціальний захист» і «соціальне забезпечення» / Л. Булкат // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2016. № 2. С. 40-45.
- 3.8 Бухтіяров О. С. Державна програма соціальної допомоги як форма бюджетного фінансування соціального забезпечення / О. С. Бухтіяров // Наше право. 2016. № 2. С. 179-183. Бомбергер І. Л. Поняття та критерії диференціації правового регулювання у праві соціального забезпечення / І. Л. Бомбергер // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ . 2012. № 3. С. 228-234.
- 3.9 Веннікова В. В. Проблеми розгляду та вирішення спорів у сфері соціального забезпечення / В. В. Веннікова // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. «Право». 2012. Вип. 19. С. 122-130. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/znpkhnpu_pravo_2012_19_23.pdf
- 3.10 Вознюк Н. І. До питання вдосконалення процедури забезпечення державними соціальними допомогами / Н. І. Вознюк // Публічне право. 2015. № 3. С. 353-359. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2015_3_49
- 3.11 Глазко Н. Д. Соціальний захист та соціальне забезпечення населення в Україні та механізм його регулювання / Н. Д. Глазко // Економічний простір . 2013. № 69. С. 63-73. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecpros_2013_69_9.pdf
- 3.12 Голда Є.С. Сучасний стан та перспективи розвитку недержавних пенсійних фондів України / Є.С. Голда // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля . 2013. № 16. С. 104-107. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VSunu_2013_16_22.pdf
- 3.13 Державна служба зайнятості на ринку соціальних послуг /офіційний сайт ДСЗ . URL: http://www.dcz.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=331561&cat_id=3722603
- 3.14 Дідиченко М. А. Пенсійне забезпечення та щомісячне довічне грошове утримання суддів / М. А. Дідиченко // Європейські перспективи . 2012. № 3(3). С. 99-105. URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evpe_2012_3\(3\)_20.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/evpe_2012_3(3)_20.pdf)
- 3.15 Дідковська Т.О. Правове регулювання пенсійного забезпечення працівників на роботах зі шкідливими і важкими умовами праці: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Т.О. Дідковська ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2008. 19 с.
- 3.16 Матвієнко Є. П. Проблема сутності поняття «пенсія» та її видів / Є. П. Матвієнко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2012. № 4. С. 174-179. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvdduvs_2012_4_27.pdf
- 3.17 Мельник К. Ю. Новий погляд на проблему правовідносин соціального забезпечення / К. Ю. Мельник // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2015. № 1. С. 220-223. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2015_1_31
- 3.18 Москаленко О.В. Основні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування в умовах ринкової економіки: монографія / О. В. Москаленко. Х. : Юрайт, 2012. 400 с.
- 3.19 Науково-практичний коментар Закону України «Про пенсійну реформу» / за ред. Ю. І. Руснака. К. : Центр учбової л-ри, 2012. 158с.
- 3.20 Павлюк Є. О. Реформування системи пенсійного забезпечення України: передумови та основні засади / Є. О. Павлюк // Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2014. Вип. 2. С. 88-94. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vanp_2014_2_13.pdf

- 3.21 Павлюков Р.О. Соціально-правовий захист інвалідів в Україні: автореф. дис...канд. юрид. наук: 12.00.05 / Р.О. Павлюков; Східноукр. нац. ун-т ім. В.Даля. — Луганськ, 2009. — 20 с.
- 3.22 Тищенко О. В. Державні соціальні стандарти та гарантії як основа соціального забезпечення в Україні / О. В. Тищенко // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. 2013. № 4. С. 97-102. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Npnau_2013_4_21.pdf
- 3.23 Тищенко О. В. Поняття права соціального забезпечення: теоретичні аспекти / О. В. Тищенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Право. 2014. Вип. 26. С. 115-119. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvuzhpr_2014_26_29.pdf
- 3.24 Ткаліч І. О. Правове регулювання діяльності недержавних пенсійних фондів у системі недержавного пенсійного забезпечення України [Текст] : монографія / Ткаліч І. О. ; Акад. праці і соц. відносин Федер. профспілок України. К. : Сталь, 2012. 159 с.
- 3.25 Чеховська І. В. Державна соціальна допомога сім'ям в Україні: аналіз правозастосовної практики / І. В. Чеховська // Університетські наукові записки . 2011. № 4. С. 255-261. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Unzap_2011_4_39.pdf
- 3.26 Чутчева О. Г. Недержавні системи забезпечення реалізації соціальних стандартів / О. Г. Чутчева // Актуальні проблеми права: теорія і практика . 2010. № 18. С. 31-36. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/app_2010_18_4.pdf
- 3.27 Ширант А. А. Система галузевих принципів права соціального забезпечення / А. А. Ширант // Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2010. № 18. С. 564-571. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/app_2010_18_82.pdf
- 3.28 Шлапко Т. В. Місце пенсії по інвалідності в системі права соціального забезпечення / Т. В. Шлапко // Правовий вісник Української академії банківської справи. 2013. № 2. С. 77-81. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pvuabs_2013_2_20.pdf
- 3.29 Шумило М.М. Правове регулювання пенсійного забезпечення державних службовців: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / М.М. Шумило ; Одес. нац. юрид. акад. О., 2009. 20 с.
- 3.30 Юровська В.В. Правове регулювання відносин в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.05 / В.В. Юровська ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. Х., 2005. 20 с.
- 3.31 Якуша Н. В. Шлях до здійснення реформування системи соціального забезпечення / Н. В. Якуша // Форум права. 2012. № 1. С. 1125-1131. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2012_1_181.pdf
- 3.32 Чутчева О. Г. Недержавні системи забезпечення реалізації соціальних стандартів / О. Г. Чутчева // Актуальні проблеми права: теорія і практика . 2010. № 18. С. 31-36. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/app_2010_18_4.pdf
- 3.33 Шлапко Т. В. Місце пенсії по інвалідності в системі права соціального забезпечення / Т. В. Шлапко // Правовий вісник Української академії банківської справи. 2013. № 2. С. 77-81. URL : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pvuabs_2013_2_20.pdf

4. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

- 4.1 База нормативно-правових актів України [Електронний ресурс] : Сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>.
4. 2 Законодавство України / Правова серія “Інфодиск”. – К.: CD-вид-во “Інфодиск”, 2011. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): кольор. – Системні вимоги: Pentium-233; 32 mb RAM; CD-ROM Windows 95OSR/98/NT SP6/2000/XP.
- 4.3 Електронні підручники [Електронний ресурс]: http://pidruchniki.ws/00000000/pravo/pravoznavstvo_-_oliynik_ayu.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове

забезпечення:

<https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН.1.1.	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)
МН.1.2.	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)
МН.1.3.	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)
МН.1.4.	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)
МН.1.5.	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)
2. Активні методи навчання	
МН.2.1.	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)
МН.2.2.	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)
МН.2.3.	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН.3.1.	Інтерактивні методи в малих групах
МН.3.2.	Інтерактивні методи в великих групах
МН.3.3.	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний